

แหล่งที่มา หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันที่ 10 ตุลาคม 2550 หน้าที4 คอลัมน์เศรษฐศาสตร์เพื่อชีวิต

คอรัลีน พ.ร.บ.เงินตรา

โดย ดร.วิวัฒน์ชัย ชัดถาวร **1.นำเรื่อง** ร่าง พ.ร.บ.เงินตรา พ.ศ. .... ได้ถูกนำเข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันพุธที่ 3 ตุลาคม 2550 ท่ามกลางกระแสคัดค้านทั้งตั้งจากสังคม รัฐบาลจึงเลื่อนการพิจารณาออกไปอีกหนึ่งสัปดาห์เป็นวันพุธที่ 10 ตุลาคม 2550 ทางกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ยังคงยืนยันความจำเป็น ในขณะที่อีกฝ่ายทั้งตั้งด้วยความหวังโยกย้ายให้แก้ไข **2.บทบาท ธปท.** ภารกิจหลักของ ธปท. คือ การดูแลความมั่นคงทางการเงินของชาติ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ไม่ให้เกิด เงินเฟ้อ / เงินฝืด / เงินตึงจนเกินไป กำหนดนโยบายการเงินอย่างเหมาะสม กำกับตลาดการเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงิน ดูแลค่าเงินบาทหรืออัตราแลกเปลี่ยนให้มีค่าถูกต้องสม่ำเสมอ ไม่ผันผวน มีเสถียรภาพ ทั้งหมดนี้ก็เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เข้มแข็งเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นคือ หลักการ หากแต่ในทางการปฏิบัติอาจทำได้บ้าง หรือทำไม่ได้บ้าง หรือทำไม่ได้เลย หรือทำแล้วประสบความล้มเหลว ดังเช่นวิกฤตการณ์ทางการเงินเมื่อปี 2540 กลายเป็น “โศกนาฏกรรมต้มยำกุ้ง” ที่ยังเป็นเหตุการณ์ฝังใจคนไทยอย่างไม่รู้ลืม ประเทศไทยขาดทุนจากการปกป้องค่าบาทนับแสนล้านบาท และขาดทุนหลายแสนล้านบาทจากการขายสินทรัพย์ของบริษัทเงินทุน 56 แห่งที่ปิดกิจการ ดำเนินการโดยองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ในยุครัฐบาลนำโดยพรรคประชาธิปัตย์ อันเป็นผลสืบเนื่องจากการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ในรอบคิดที่ผิด โดยเฉพาะปรัชญาว่าด้วยสถาบันการเงินล้มไม่ได้ต้องอุ้ม ถึงแม้ว่าการบริหารนั้นขาดประสิทธิภาพและมีการฉ้อฉลไปด้วยก็ตามแต่ ความจริงจะโทษเป็นความล้มเหลวของ ธปท. ฝ่ายเดียวคงไม่ได้ อันที่จริงเป็นผลจากความผิดพลาดของแนวทางและการพัฒนาของฝ่ายการเมืองในหลายๆรัฐบาล รวมอยู่ด้วยจนนำมาซึ่งฟองสบู่แตก รวมไปถึงการฉ้อฉลคดโกงในภาคการเงิน ภาคบริษัท ภาคการเมือง ภาคราชการ ตลอดจนกิเลสอันล้นเกินของภาคประชาชนอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ธปท.คงปฏิเสธความรับผิดชอบในฐานะ “ปรากรทางการเงิน” ของชาติได้ยากยิ่ง

ในภาวะวิกฤติ ธปท. ย่อมเป็นหนึ่งในปรากรด้านสุดท้ายทางเศรษฐกิจ ที่คนไทยหวังเป็นที่พึ่งพิงได้ ในช่วงปี 2550 ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเป็นลำดับจนถึงประมาณ 33 บาทต่อหนึ่งดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นค่าที่ไม่สะท้อนปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ แต่การเข้าไปแทรกแซงเพื่อชะลอค่าที่แข็งขึ้นครั้งนั้น ว่ากันว่าธปท.ขาดทุนกว่า 170,000 ล้านบาท อันที่จริงหลังวิกฤตการณ์ปี 2540 ธปท.เองก็มีความตั้งใจที่จะปรับตัวเองและพัฒนานานใหญ่ เพื่อเรียกศรัทธากลับคืนมา หากย้อนมองความจริงในอดีตถึงการบริหารยุคผู้ว่าการธปท. ศาสตราจารย์ ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ได้เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการต่างประเทศอย่างกว้างขวาง ว่าเงินบาทเป็นเงินสกุลหนึ่งที่มีเสถียรภาพมากที่สุดในโลกนานนับสิบปี อันเป็นผลจากการบริหารจัดการหลักความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเคร่งครัดในยุคนั้น

ธปท.มีหน่วยงานสองฝ่ายดูแลค่าเงินบาท ได้แก่ ฝ่ายการธนาคารและฝ่ายออกบัตร รายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการขายสินค้าและบริการส่งออกให้นำเข้าบัญชีฝ่ายการธนาคาร ฝ่ายนี้รับผิดชอบด้านการปกป้องค่าเงิน

รวมถึงการเก็งกำไรในตลาดเงินตราต่างประเทศ ส่วนฝ่ายออกบัตรมีหน้าที่หลักในการผลิตธนบัตร

ตามหลักกฎหมายกำหนดให้ทุกบาทที่พิมพ์ออกมาจะต้องหมุนหลังโดยทุนสำรองเงินตราในรูปทองคำและเงินตราต่างประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 และพันธบัตรรัฐบาลได้ไม่เกินร้อยละ 40 ฝ่ายออกบัตรประกอบด้วยสามบัญชีคือ บัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ

ในทางปฏิบัติจะโอนเงินตราต่างประเทศจากฝ่ายการธนาคาร มาเข้าบัญชีทุนสำรองเงินตรา ยามใดเมื่อมีการพิมพ์ธนบัตร ปัจจุบันบัญชีทุนสำรองเงินตรามีทรัพย์สินประมาณเกือบ 8 แสนล้านบาท สำหรับดอกเบี้ย

ผลจากทุนสำรองเงินตรา จะถูกนำเข้าบัญชีผลประโยชน์ประจำปี ตอนนี้มีรวม 1 หมื่นล้านบาทเศษ ส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายต่างๆ ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปี จะโยกไปไว้ใน**บัญชีทุนสำรองพิเศษ** ซึ่งมีรวมกันกว่า 7 แสนล้านบาท บัญชีนี้รวมถึงบัญชีผ้าป่ามหุศลกุศลชาติของหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน เจ้าอาวาสวัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานีอยู่ด้วย เงินทั้ง 3 บัญชีมีรวมกันอยู่ประมาณ 1.6 ล้านล้านบาท

ในอดีตด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกลด้านความมั่นคงทางการคลังของประเทศ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเงิน 12 ล้านบาท (เมื่อเกือบหนึ่งร้อยปีที่แล้วมีมูลค่ามหาศาล) เป็นทุนประเดิมในคลังหลวง เพื่อรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยจักต้องจารึกและจดจำ เพราะเงินจำนวนนี้เป็นเสมือน “เงินขวัญถุง”

อันเป็นสิริมงคลนอกนั้นที่รักษาไว้เรื่อยมา เป็นเงินเริ่มต้นเข้าคลังหลวงเพื่อสร้างรากฐานความมั่นคงให้กับประเทศซึ่งจัดอยู่ในบัญชีสำรองพิเศษ

เรื่องอดีตที่ทรงคุณค่าน่าจดจำอย่างนี้ กลับไม่ได้รับการบอกกล่าวเล่าต่อ ถ่ายทอดให้ลูกหลานไทยได้รับรู้รับทราบ จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมคนไทยสมัยนี้จึงตัวเป็นคนไร้ราก

3. ฝ่ายหนี้ vs ฝ่ายค้าน รัฐบาลอ้างเหตุผลของการแก้ไข พ.ร.บ.เงินตรา เพื่อมุ่งให้เกิดความคล่องตัว นำทรัพย์สินในบัญชีลงทุนหาดอกผล

อ้างหลายประเทศทำเช่นนั้น ต้องแก้ไขให้อื้ออำนาจต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ศิษย์หลวงตามหาบัวยื่นเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีขอให้ยับยั้งร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวไม่เห็นด้วยโดยเฉพาะประเด็นการให้อำนาจ ธปท. มากเกินไป เก่งกว่าจะทำให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของระบบเงินตราของประเทศ

เพราะธปท. เคยบริหารเงินผิดพลาดมาแล้ว **ดร.วิรัชพงศ์ รามางกูร ไม่เห็นด้วยกับ**

ธปท. โดยชี้ว่าไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการของทุนสำรองเงินตรา

ซึ่งเดิมทรัพย์สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศของธปท. ในผ่านการธนาคารที่อยู่ในบัญชีทุนสำรองทั่วไปนั้น

ธปท. จะบริหารจัดการเพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน พอทำแล้วมีกำไรหรือขาดทุนของฝ่ายการธนาคาร

จะไปโยกเงินจากสามบัญชี ซึ่งถือเป็นคลังหลวงไม่ได้ (ประชากรดิรูจิก 17-19 ก.ย. 50) ธปท. ยังถูกวิจารณ์อีกว่า

การแก้กฎหมายนั้นทำเพื่อล้างการขาดทุนสะสมจากการแทรกแซงค่าเงินที่ล้มเหลวหรือไม่? แต่ธปท. ปฏิเสธว่า ไม่เกี่ยวกับ

อย่างไรก็ดียังมีข้อสงสัยจากสาธารณชนตามมาอีก **เช่น จะมีหลักประกันหรือไม่อย่างไรว่า**

ธปท. จะดูแลค่าเงินในระบบอนาคตได้ดีกว่าระบบปัจจุบันหลังจากมีระบบใหม่แล้ว เมื่อพ.ร.บ. นี้ประกาศใช้แล้ว

4. ปรับแก้ให้รอบด้านบนฐานคิดที่รอบด้าน เรื่องของการปรับปรุงกฎหมายเพื่อก้าวให้ทันโลก คงไม่มีใครเถียงว่า ถ้าดีจริง ?!

ทำนองกลับกันธปท. ก็ควรใส่ใจรับฟังเสียงท้วงติงเสนอแนะจากสังคมอย่างจริงจังด้วยเช่นกัน อย่างนี้แล้ว

การพัฒนาตัวบทกฎหมายจึงจะสามารถนำพาการบริหารนโยบายการเงินของชาติยกระดับสู่”คุณภาพใหม่” ได้ไม่ยาก ควรเลื่อนพิจารณา ร่างพ.ร.บ.

เงินตราออกไปอีกซัก 3 ถึง 4 สัปดาห์ เปิดเวทีสาธารณะถกกันปรับปรุงให้เรียบร้อยก่อนแล้วจึงเสนอต่อ สนช. ใหม่ ไม่ใช่ไปเร่งรีบรวบรัดอย่างที่ รมช. คลัง (นายสมหมาย

ภาสี) ผลักดันอย่างเต็มเหนี่ยวจะให้ได้ผ่าน สนช. ในวันพุธที่ 10 ตุลาคม 2550 นี้ให้จงได้ ของดีจริงต้องผ่านการกลั่นกรองให้มีส่วนร่วมจากสาธารณะในวงกว้าง

โดยเฉพาะกฎหมายการเงินฉบับนี้ จะผูกพันกับการได้เสียบนชีวิตของคนไทยในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญ รัฐบาลจึงควรทำความเข้าใจกับประชาชนให้ดีกว่านี้

เป็นที่น่าสังเกตว่า หลังวิกฤติเศรษฐกิจ ธปท. ขาดทุนสะสมแทบทุกปี ผลขาดทุน 1,742 ล้านบาท ในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 102,287 ล้านบาทในปี 2549

เป็นผลจากการขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และดอกเบี้ยจ่ายจากการเข้าดูแลค่าเงินบาทเป็นหลัก

ธปท. ยังมีภาระต้องชดเชยความเสียหายของกองทุนฟื้นฟูเพื่อการพัฒนาสถาบันการเงิน(กรส) ในส่วนเงินต้น และกระทรวงการคลังในส่วนดอกเบี้ย

การที่ธปท. ดำเนินงานขาดทุนจึงไม่สามารถนำเงินส่งกระทรวง การคลังได้ ส่วนเงินต้นของ กรส. มีค้างชำระอยู่หลายแสนล้านบาท

อีกทั้งกระทรวงการคลังต้องแบกภาระดอกเบี้ยถึงปีละ 6 หมื่นล้านบาท

ผมมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ 1. แก้กฎหมายให้ธปท. นำเงินเฉพาะของฝ่ายการธนาคารลงทุนได้มากขึ้น โดยจัดความเสี่ยงให้เหมาะสม **อย่า**

แก้กฎหมายให้นำทุนสำรองจากสามบัญชีในฝ่ายออกบัตร ไปลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยง ควรเก็บรักษาไว้เพื่อแนวทางเดิมจะดีกว่า 2.

ออกกฎหมายเก็บภาษีมรดก ภาษีกำไรจากการขายหุ้น และเก็บภาษีกำไรจากการเก็งกำไรที่ดินให้มีอัตราก้าวหน้ายิ่งขึ้น

นำเงินภาษีดังกล่าวมาแก้ไขความเสียหายจากวิกฤติการณ์ทางการเงิน ในส่วนดอกเบี้ยที่กระทรวงการคลัง รับผิดชอบอยู่ ส่วนภาระเงินต้นให้

กรส. รับผิดชอบครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งนำมาจากภาษีทางตรงตัวใหม่ดังกล่าว ทำอย่างนี้เป็นธรรมกับประชาชนคนชั้นกลางและชั้นล่างมากกว่า ไม่ต้องแบกรับจนเกินไป

เพราะไม่ใช่”ตัวการ”ทำให้เกิดวิกฤติการณ์ในครั้งนั้นเลย **โครงสร้างภาษีที่ดำรงอยู่ไม่ยุติธรรม เพราะพึ่งพาภาษีทางอ้อมทุกยุคทุกรัฐบาล**

จนปานนี้ยังไม่มีพรรคการเมืองใดๆ กล้าหาญชาญชัยคิดจะปฏิรูปภาษีที่ทางตรงตัวใหม่ดังกล่าวเลยมานานแล้ว การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจการเมือง

จึงมักสร้างภาวะให้คนชั้นล่างที่หมดทางไป มายาวนานชั่วนาตาปีก็ว่าได้ 3. ไม่ปฏิเสธการมอบบทบาทสำคัญแก่

ธปท. ในการบริหารนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยนแต่ควรมีการคาดคะเนให้ดี **การมีคณะกรรมการหลายชุด มิใช่**

จะมีหลักประกันอย่างดีพร้อมเสมอไปอย่างที่ธปท. อ้าง ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการสถาบันการเงิน และคณะกรรมการระบบชำระเงิน

ซึ่งจะมีคนภายนอกมากกว่ากรรมการจากธปท. แต่มักครอบงำด้วยจิตสำนึกคิดยึดติดคัมภีร์การเงินของฝรั่งอย่างไม่จำแนกแยกแยะ
ขาดความลึกซึ้งในกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่มีทั้งโอกาสและภัยคุกคามดีไม่ได้อาจมีประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นได้ไม่ยาก
ดังนั้นจึงควรมีกฎคัดค้านจากภาคประชาชน นักวิชาการอิสระ และรัฐสภา อย่างเป็นทางการเป็นจริงเสมอ ๆ 4 รมช.คลัง นายสมหมาย ภาษี อ่างความเร่งด่วน
บอกให้เร่งผ่าน สนช.วาระแรกเลย แล้วค่อยไปแก้ไขในชั้นกรรมาธิการ ในสมัยรัฐบาลชั่วคราวอยากผลักดันกฎหมายไหนให้ผ่านเร็ว ๆ ก็จะเล่นมุกนี้ทั้งนั้น
ผมกลับมองต่างมุมว่า กฎหมายที่มีความสำคัญต่ออนาคตของชาติอย่างนี้ ควรทำให้เรียบร้อยก่อนนำเข้า สนช.จะดีกว่า
โดยการเปิดเวทีสาธารณะเคารพการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง ปรับปรุงร่างพ.ร.บ. ให้สมบูรณ์เสียก่อน
มากกว่าจะไปทำกันในกรรมาธิการไม่กี่สิบคน อย่านำคนเข้าวิจารณ์กันเลยว่า จะเร่งรีบรวบรัดเพื่ออะไรไปถึงไหน ก็รู้อยู่แล้วว่านี่เป็นยุควบอำนาจ
คมช.สภาเดียวอยู่แล้ว ควรเลื่อนการพิจารณา พ.ร.บ. เงินตราออกไป
ทำให้สมบูรณ์เสียก่อนแล้วนำสู่สนช.พิจารณาต่อไปหากอยากได้ข้อดีเป็นที่ยอมรับกันทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ
ไม่มีอะไรล่าช้าไปหรอกครับ ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันที่ 10 ตุลาคม 2550 หน้า4 คอลัมน์เศรษฐกิจเพื่อชีวิต